

Anonimizált változat

Fordítás

C-30/21 – 1

C-30/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

Benyújtás napja:

2021. január 19.

Előterjesztő bíróság:

Amtsgericht Lennestadt (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. január 11.

Felperes:

Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG

Alperes:

NW

Amtsgericht Lennestadt (lennestadti helyi bíróság, Németország)

Végzés

A Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG és NW

között folyamatban lévő jogvitában

az Amtsgericht Lennestadt (lennestadti helyi bíróság, Németország)

2021. 01. 11-én

[omissis]

a következőképpen határozott:

A bíróság az eljárást felfüggeszti.

A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján az uniós jog értelmezése céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikkének (1) bekezdését, hogy aszerint e rendelet hatálya alá esik az olyan bírósági eljárás, amelyet egy állami társaság indít egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben egy díjköteles út jogosulatlan használata miatt kiszabott, büntető jellegű díj behajtása érdekében?

Indokolás [eredeti 2. o.]

A felperes egy budapesti székhelyű magyar részvénytársaság, amely a Németországban élő alperessel szemben érvényesíti a magyarországi díjköteles autópályahálózat használatáért fizetendő ún. úthasználati díjjal (pótdíjjal) kapcsolatos követeléseket. A felperes német megnevezése: Nationale Mauterhebung Geschlossene Dienstleistungs-AG (a továbbiakban: NMGD AG).

A) Jogi háttér/nemzeti jog

A magyar közúti közlekedésről szóló törvény 15. §-ának (1) bekezdése értelmében a miniszter –rendeletben– meghatározott járművek közlekedését a közút kezelőjének hozzájárulásához és díj fizetéséhez kötheti. A 33/A. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a külön jogszabály szerinti országos közutak meghatározott időtartamban történő használatáért díjat (használati díj), ennek elmulasztása esetén pótdíjat kell fizetni. Az eljáró bíróság hivatkozik a magyar közúti közlekedésről szóló törvény [omissis] ügyirattal együtt benyújtott kivonatos fordítására.

Az említett törvényi felhatalmazás alapján bocsátották ki a gazdasági és közlekedési miniszter 36/2007. (III. 26.) GKM rendeletét az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról (a továbbiakban: díjrendelet). A díjrendelet fordítása ugyancsak az ügyirat részét képezi; az eljáró bíróság hivatkozása szerint [omissis].

A díjrendeletben meghatározott díjak megfizetése a gépjármű nyilvántartás szerinti üzembentartójának a kötelezettsége. Ez közvetlenül a közúti közlekedésről szóló törvény 15. §-ának (2) bekezdéséből következik.

A díjrendelet 7/A. §-ának (7) bekezdése alapján a pótdíjat a felperes szedi be (mégpedig azonnal). A díjrendelet 1. §-a értelmében a díjköteles utak használata „polgári jogi jogviszony keretében” történik.

A díj szokásos mértékét a díjrendelet 6. §-a határozza meg. A díjrendelet 6. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti D1 kategóriába tartozó normál személygépjármű esetén például egy hétre 2 975,00 forintot (HUF) kell fizetni a díjrendelet 6. §-ának (6) bekezdése alapján. Ez hozzávetőleg 10 eurónak felel meg. **[eredeti 3. o.]**

A díjrendelet 7/A. §-ának (1) bekezdése alapján, ha a gépjármű az ellenőrzéskor nem rendelkezik érvényes matricával, akkor pótdíjat kell fizetni.

A pótdíj mértékét a díjrendelet 7/A. §-ának (10) bekezdése határozza meg az 1. melléklet 1. pontjával összefüggésben. A fizetési felszólítás kézhezvételét követő 60 napon belüli fizetés esetén a pótdíj összege 14 875,00 HUF, átszámítva hozzávetőleg 50,00 euró. A fizetési felszólítás kézhezvételét követő 60 napon túli fizetés esetén a pótdíj összege 59 500,00 HUF-ra, átszámítva nagyjából 190,00 euróra emelkedik.

B) A pótdíjak behajtása

A felperes az eggenfeldeni székhelyű Ungarische Autobahn Inkasso GmbH-t (a továbbiakban: UAI GmbH) bízta és hatalmazta meg azzal, hogy a Németországban nyilvántartásba vett és pótdíjjal érintett gépjárműveket, illetve azok üzemeltetőit felkutassa és az úthasználati díjat behajtsa.

Az UAI GmbH eljárásának alapját az adott gépjármű forgalmi rendszámáról egy elektronikus rendszer által készített fényképfelvétel képezi; ez alapján állapítják meg az érintett járművek feltételezett, díjjal kapcsolatos szabálytalanságát. Az UAI GmbH a gépjármű forgalmi rendszáma alapján beszerzi az üzemeltetőre vonatkozó információkat, majd ezt követően rendszerint az első fizetési felszólítással felhívja egy egyszerű, 14 875,00 HUF összegű pótdíj megfizetésére. Ennek euróra átszámított összege az irányadó árfolyamtól függ.

Az úthasználati díj mellett az UAI GmbH az inkasszó felmerült költségeit is érvényesíti. A kötelezettek ezen kívül felszámítják az üzemeltető személyének kiderítésével kapcsolatban felmerült költségeket is.

Amennyiben a kötelezett az első felszólításra nem fizet, egy további fizetési felszólítással a megemelt, 59 500,00 HUF összegű pótdíjat érvényesítik. Ebben az esetben is az árfolyamtól függ az euróra átszámított összeg.

C) A jogvita tárgyát képező követelés

Az alperes a német hatósági jelzéssel [omissis] ellátott gépjármű üzemeltetője. 2019. 12. 19-én 23 óra 24 perckor az alperes ezen járművel rövid ideig haladt egy útdíjköteles úton, mielőtt 15–20 km-rel távolabb egy benzinkúton e-matricát vásárolt. **[eredeti 4. o.]**

A felperes által megbízott UAI GmbH 2020. 03. 10-én [omissis] kelt fizetési felszólításával felhívta az alperest – az egyéb felmerült költségei mellett – az úthasználati díj megfizetésére.

Miután az alperes nem reagált, a felperes a 2020. 05. 13-án kelt második fizetési felszólítással a megemelt, 59 500,00 HUF, átszámítva 178,89 euró összegű pótdíj megfizetésére szólította fel. Ezen kívül érvényesítette az ügyintézés költségeit, az üzembentartó személyének kiderítésével kapcsolatos költségeket, az átalánydíjat és az általános forgalmi adót. A sajátosságok tekintetében lásd a 2020. 10. 30-i és 2020. 05. 13-i [omissis] fizetési felszólításokat.

A felperes a teljes, 260,76 euró összegű követelését keresetével kívánja érvényesíteni. Véleménye szerint polgári jogi jogvitáról van szó. Ebből következik az előterjesztő bíróság hatásköre. A felperes szerint az adott állam azon jogszabályai irányadóak, amelyek a követelést érvényesítő szervet feljogosítják és a követelést megalapozzák. Éppen ezért a magyar díjrendelet 1. §-a alapján polgári jogi jogviszonyból kell kiindulni. Egyébként ez abból is következik, hogy a követelést állító szerv – a felperes – és a közlekedésben résztvevők közötti jogviszony polgári jogi jelleggel bír. A matrica megvásárlásával kétoldalú szerződés jön létre, amellyel a közlekedésben résztvevő egy meghatározott járművel időleges jogosultságot szerez az úthasználatra. A felperes nem bocsát ki hatósági határozatokat sem, hanem követelését egyszerű fizetési felszólítással juttatja érvényre. Minden esetben polgári jogi végrehajtás szükséges.

Az alperes a keresettel szemben felhossa, hogy vásárolt matricát. Egyebekben kételyeit fejezi ki a bírósági hatáskörrel és a közrend megsértésével kapcsolatban.

D) Az eljáró bíróság kérdései

Hatáskörének vizsgálata keretében az előterjesztő bíróságnak arról kell határoznia, hogy fennáll-e a „Brüsszel Ia” rendelet előírásai szerinti joghatóság *(a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [eredeti 5. o.] (átdolgozás), „Brüsszel Ia” rendelet)*. Az eljáró bíróságnak ugyanis jelentős kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az előterjesztett jogvita esetében a „Brüsszel Ia” rendelet 1. cikkének értelmében vett polgári ügyről van szó és nem pedig közigazgatási jogi jogvitáról, amelyre a „Brüsszel Ia” rendelet hatálya nem terjed ki. Az eljáró bíróság szerint e kérdés megválaszolása szempontjából – ellentétben a felperes álláspontjával – nem a nemzeti jog az irányadó, hanem sokkal inkább önálló értelmezés szükséges. A polgári és kereskedelmi ügyek fogalmát a rendelet céljára és felépítésére, valamint a nemzeti jogrendszerek összességéből következő általános elvekre hivatkozással kell értelmezni *(1976. 10. 14-i LTU ítélet, 29/76, 29/76, EU:C:1976:137; 2015. 06. 11-i Fahnenbrock és társai ítélet, C-226/13., C-245/13., C-247/13. és C-578/13. sz. egyesített ügyek, EU:C:2015:383, 35. pont)*.

A közúti közlekedéssel a legtágabb értelemben összefüggő eljárásban az Európai Unió Bírósága úgy határozott, hogy az a végrehajtási eljárás, amelyet a valamely területi önkormányzat tulajdonában álló társaság egy másik tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személlyel szemben olyan közterületi parkolóban való parkolásból eredő, meg nem fizetett követelés behajtása érdekében kezdeményezett, amelynek az üzemeltetésére vonatkozó hatáskört az említett önkormányzat e társaságnak átengedte, és amely eljárás olyan követelésre vonatkozik, amely nem büntető jellegű, hanem csupán a nyújtott szolgáltatás ellenértékét képezi, a „Brüsszel Ia” rendelet hatálya alá tartozik (2017. 03. 09-i *Pula Parking ítélet*, C-551/15, EU:C:2017:193).

Az eljáró bíróság ugyanakkor úgy véli, hogy az előbb említett döntés nem vonatkoztatható az előterjesztett jogvitára. A 2017. 03. 09-i ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a közlekedésben résztvevő számára parkolójegyet bocsátottak ki (a Bíróság 2017. 03. 09-i ítéletének 16. pontja). Jelen ügy akkor lenne ehhez hasonlítható, ha az alperes vásárolt volna matricát, ekkor is fennmaradna azonban a kérdés, hogy ezáltal ténylegesen polgári jogi szerződés jött volna-e létre, vagy sokkal inkább egy állami szolgáltatásért fizetett közjogi díjról lenne-e szó, nem utolsósorban azért, mert az irányadó nemzeti szabályozás az 1992/62/EK irányelv és a 2006/38/EK irányelv hatálya alá (is) esik. **[eredeti 6. o.]**

Egyébként jelen ügyben az alperes kezdetben egyáltalán nem vásárolt matricát, aminek következtében a felperes a bemutatott magyar jogszabálysöveg német fordítása szerint „Zusatzgebühr” [pótdíj] vagy „Nachgebühr” [utólagos díj] elnevezéssel jelölt díjat kíván érvényesíteni a tényleges díj helyett (tehát nem azon felül; vö.: 2020. 03. 10-i és 2020. 05. 13-i [omissis] fizetési felszólítások). Az eljáró bíróság véleménye szerint ezért ebben az esetben egy közigazgatási jogi norma által egyoldalúan meghatározott büntető jellegű díjról van szó, amely nem csak a nyújtott szolgáltatás ellenértékét foglalja magában (ellentétben a Bíróság 2017. 03. 09-i ítéletében foglaltakkal, vö. ítélet 36. pont). Mindezek alapján az eljáró bíróság szerint jelentős érvek szólnak amellett, hogy e büntető jellegű díj megállapítását és végrehajtását közhatalmi aktusként értékelje azzal a következménnyel, hogy ezáltal az előterjesztett jogvitára a „Brüsszel Ia” rendelet hatálya nem terjed ki.